

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾
z dnia ..... 2010 r.

**w sprawie minimalnych warunków utrzymywania gatunków zwierząt
gospodarskich innych niż te, dla których normy ochrony zostały określone w
przepisach Unii Europejskiej²⁾**

Na podstawie art. 12 ust. 8 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2003 r. Nr 106, poz. 1002, z późn. zm.³⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa minimalne warunki utrzymywania:

- 1) bydła, z wyjątkiem cieląt,
  - 2) koni, owiec, kóz, strusi, przepiórek, perlic, lisów polarnych, lisów pospolitych, jenotów, norek, tchórzy, królików, szynszyli, nutrii, jeleni i danieli,
  - 3) indyków, gęsi i kaczek, w gospodarstwach utrzymujących co najmniej 100 sztuk tych ptaków
- odrębnie dla każdego gatunku, w tym obsadę zwierząt w zależności od systemów utrzymywania.

§ 2. 1. Zwierzęta wymienione w § 1 utrzymuje się:

- 1) w pomieszczeniu przeznaczonym do ich utrzymywania, z wyjątkiem lisów polarnych, lisów pospolitych, jenotów, norek i tchórzy;
- 2) w systemie otwartym, z wyjątkiem:
  - a) indyków i strusi do ukończenia 6. tygodnia życia,
  - b) gęsi i kaczek do ukończenia 3. tygodnia życia,
  - c) przepiórek do ukończenia 20. dnia życia,
  - d) zwierząt futerkowych.

2. Zwierzętom utrzymywanym w systemie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, zapewnia się możliwość ochrony przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi i zwierzętami drapieżnymi.

§ 3. 1. Zwierzętom wymienionym w § 1 zapewnia się opiekę i właściwe warunki utrzymywania uwzględniające minimalne normy powierzchni w zależności od systemów utrzymywania.

2. Zwierzęta wymienione w § 1 utrzymuje się w warunkach:

- 1) nieszkodliwych dla ich zdrowia oraz niepowodujących urazów, uszkodzeń ciała lub cierpień;
- 2) zapewniających im swobodę ruchu, a w szczególności możliwość kładzenia się, wstawania oraz leżenia;
- 3) umożliwiających kontakt wzrokowy z innymi zwierzętami.

§ 4. Pomieszczenia, w których utrzymuje się zwierzęta wymienione w § 1, oświetla się, przystosowanym dla danego gatunku zwierząt, światłem sztucznym lub zapewnia dostęp światła naturalnego.

§ 5. 1. Zwierzęta wymienione w § 1 dogląda się co najmniej raz dziennie.

2. W celu umożliwienia kontroli pomieszczeń, w których utrzymuje się zwierzęta wymienione w § 1, i doglądania umieszczonych w nich zwierząt o każdej porze, pomieszczenia te wyposaża się w stałe lub przenośne oświetlenie sztuczne.

§ 6. 1. Pomieszczenia, w których utrzymuje się zwierzęta wymienione w § 1, ich wyposażenie oraz sprzęt używany przy utrzymywaniu tych zwierząt:

- 1) wykonuje się z materiałów nieszkodliwych dla zdrowia zwierząt oraz nadających się do czyszczenia i odkażania;
- 2) czyści się i odkaża.

2. Odchody zwierząt wymienionych w § 1 oraz niezjedzone resztki paszy usuwa się z pomieszczeń, w których utrzymuje się te zwierzęta tak często, aby uniknąć wydzielania się nieprzyjemnych woni i zanieczyszczenia paszy lub wody. Pomieszczenia te zabezpiecza się przed muchami i gryzoniami.

3. Wyposażenie i sprzęt przeznaczone do karmienia i pojenia zwierząt wymienionych w § 1 umieszcza się w taki sposób, aby zminimalizować możliwość zanieczyszczenia paszy lub wody oraz ułatwić bezkonfliktowy dostęp tych zwierząt do paszy i wody.

4. Wyposażenie i sprzęt, o którym mowa w ust. 1:

- 1) powinny być tak skonstruowane, umieszczone, obsługiwane i utrzymywane, aby nie powodowały nadmiernego hałasu;
- 2) sprawdza się co najmniej raz dziennie, a wykryte usterki niezwłocznie usuwa.

5. Podłoga w pomieszczeniach, w których utrzymuje się zwierzęta wymienione w § 1, powinna być twarda, równa i stabilna, a jej powierzchnia gładka i nieśliska.

§ 7. 1. W pomieszczeniach, w których utrzymuje się zwierzęta wymienione w § 1, obieg powietrza, stopień zapylenia, temperaturę, względną wilgotność powietrza i stężenie gazów utrzymuje się na poziomie nieszkodliwym dla zwierząt.

2. W przypadku wyposażenia pomieszczeń, o których mowa w ust. 1, w mechaniczny lub automatyczny system wentylacji, system ten łączy się z:

- 1) systemem alarmowym sygnalizującym awarię systemu wentylacyjnego;
- 2) system wentylacji awaryjnej.

§ 8. Instalację elektryczną w pomieszczeniach, w których utrzymuje się zwierzęta wymienione w § 1, wykonuje się w sposób określony w przepisach Prawa budowlanego.

§ 9. 1. Bydło, owcom, kozom, indykom, gęsiom, kaczkom, strusiom, przepiórkom, perlicom, lisom polarnym, lisom pospolitym, jenotom, norkom, tchórzom, królikom, szynszylom, nutriom, jeleniom i danielom zapewnia się stały dostęp do wody.

2. Konie poi się wodą co najmniej trzy razy dziennie.

3. Urządzenia do pojenia instaluje się w sposób zabezpieczający wodę przed wylewaniem się.

§ 10. 1. Bydło, konie, owce, kozy, króliki, szynszyle, nutrie karmi się co najmniej dwa razy dziennie paszą dostosowaną do ich gatunku, wieku, masy ciała i stanu fizjologicznego.

2. Jelenie, daniela, indyki, gęsi, kaczki, strusie, przepiórki, perlice, lisy polarne, lisy pospolite, jenoty, norki i tchórze karmi się co najmniej raz dziennie paszą dostosowaną do ich gatunku, wieku, masy ciała i stanu fizjologicznego.

§ 11. 1. Chore lub ranne zwierzęta wymienione w § 1 niezwłocznie otacza się opieką, a w razie potrzeby izoluje.

2. Jeżeli wymaga tego stan zdrowia zwierzęcia, o którym mowa w ust. 1, zwierzę to utrzymuje się na ściółce.

Rozdział 2

Minimalne warunki utrzymywania bydła

§ 12. 1. Bydło, z wyjątkiem cieląt, utrzymywane w systemie, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 1, utrzymuje się:

- 1) na uwięzi;
- 2) bez uwięzi wolnostanowiskowo:
  - a) z wydzielonymi legowiskami, z wyjątkiem bydła opasowego i buhajów,
  - b) bez wydzielonych legowisk na ściółce,
  - c) bez wydzielonych legowisk i ściółki, z wyjątkiem buhajów, krów i jałówek cielných powyżej 7. miesiąca ciąży.

2. W systemie utrzymywania bydła, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, wymiary stanowiska powinny wynosić w przypadku utrzymywania:

- 1) krów i jałówek powyżej 7. miesiąca ciąży:
  - a) długość - co najmniej 1,60 m,
  - b) szerokość - co najmniej 1,10 m;
- 2) jałówek powyżej 6. miesiąca życia do 7. miesiąca ciąży:
  - a) długość - co najmniej 1,5 m,
  - b) szerokość - co najmniej 1 m;
- 3) buhajów:
  - a) długość - co najmniej 2,4 m,
  - b) szerokość - co najmniej 1,4 m;
- 4) bydła opasowego o masie ciała do 300 kg:
  - a) długość - co najmniej 1,3 m,
  - b) szerokość - co najmniej 0,8 m;
- 5) bydła opasowego o masie ciała powyżej 300 kg:
  - a) długość - co najmniej 1,45 m,
  - b) szerokość - co najmniej 0,95 m;

3. W systemie utrzymywania bydła, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a, wymiary wydzielonego legowiska powinny wynosić w przypadku utrzymywania:

- 1) krów i jałówek powyżej 7. miesiąca ciąży:
  - a) długość - co najmniej 2,1 m,
  - b) szerokość - co najmniej 1,1 m;

2) jałówek powyżej 6 miesiąca życia do 7. miesiąca ciąży:

- a) długość - co najmniej 1,9 m,
- b) szerokość - co najmniej 0,9 m.

4. W systemie utrzymywania bydła, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. b, powierzchnia powinna, w przeliczeniu na jedną sztukę, wynosić w przypadku utrzymywania:

- 1) krów i jałówek powyżej 7. miesiąca ciąży - co najmniej 4,5 m²;
- 2) jałówek powyżej 6. miesiąca życia do 7. miesiąca ciąży - co najmniej 2,2 m²;
- 3) bydła opasowego o masie ciała do 300 kg - co najmniej 1,6 m²;
- 4) bydła opasowego o masie ciała powyżej 300 - co najmniej 2,2 m²;
- 5) buhajów - co najmniej 9 m².

5. W systemie utrzymywania bydła, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. c, powierzchnia powinna, w przeliczeniu na jedną sztukę, wynosić w przypadku utrzymywania:

- 1) jałówek powyżej 19. miesiąca życia do 7. miesiąca ciąży - co najmniej 2 m²;
- 2) jałówek powyżej 6. miesiąca życia do 19. miesiąca życia - co najmniej 1,6 m²;
- 3) bydła opasowego o masie ciała do 300 kg - co najmniej 1,3 m²;
- 4) bydła opasowego o masie ciała powyżej 300 - co najmniej 1,8 m²;

§ 13. W systemie utrzymywania bydła, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 2, powierzchnia, na której jest utrzymywane bydło, w przeliczeniu na jedną sztukę, powinna wynosić w przypadku utrzymywania:

- 1) jałówek - co najmniej 10 m²;
- 2) krów - co najmniej 15 m²;
- 3) buhajów - co najmniej 20 m².

Rozdział 3

Minimalne warunki utrzymywania koni

§ 14. 1. Konie utrzymywane w systemie, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 1, powinny być utrzymywane na ściółce:

- 1) w boksie;
- 2) na stanowisku na uwięzi;
- 3) w systemie wolnostanowiskowym bez uwięzi.

2. Ogiery i klacze powyżej roku życia utrzymuje się oddzielnie.

§ 15. 1. Powierzchnia boksu, o którym mowa w § 14 ust. 1 pkt 1, powinna wynosić, w przypadku utrzymywania:

- 1) koni dorosłych, których wysokość w kłębie wynosi do 1,47 m - co najmniej 6 m²;
- 2) koni dorosłych, których wysokość w kłębie wynosi powyżej 1,47 m - co najmniej 9 m²;
- 3) klaczy ze źrebięciem - co najmniej 12 m².

2. Wymiary stanowiska, o którym mowa w § 14 ust. 1 pkt 2, powinny wynosić w przypadku utrzymywania:

- 1) koni dorosłych, których wysokość w kłębie wynosi do 1,47 m:
  - a) szerokość - co najmniej 1,6 m,
  - b) długość - co najmniej 2,1 m;
- 2) koni dorosłych, których wysokość w kłębie wynosi powyżej 1,47 m:
  - a) szerokość - co najmniej 1,8 m,
  - b) długość - co najmniej 3,1 m.

3. W przypadku utrzymywania koni w systemie, o którym mowa w § 14 ust. 1 pkt 3, powierzchnia powinna wynosić w przypadku utrzymywania:

- 1) koni dorosłych lub młodzieży po odsadzeniu od matki, w przeliczeniu na jednego konia - co najmniej 10 m²;
- 2) klaczy ze źrebięciem - co najmniej 12 m².

§ 16. 1. W przypadku utrzymywania koni w systemie, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 2, powierzchnia utrzymywania, w przeliczeniu na jednego dorosłego konia, powinna wynosić co najmniej 0,1 ha.

2. Powierzchnię, o której mowa w ust. 1, zabezpiecza się trwałym ogrodzeniem.

Rozdział 4

Minimalne warunki utrzymywania owiec

§ 17. 1. Owce utrzymywane w systemie, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 1, utrzymuje się:

- 1) pojedynczo;
- 2) grupowo.

2. Powierzchnia pomieszczenia dla owiec utrzymywanych pojedynczo powinna wynosić w przypadku utrzymywania:

- 1) tryka - co najmniej 3 m²;

- 2) matki z jagnięciem - co najmniej 2,5 m² i dodatkowo co najmniej 0,7 m² dla każdego następnego jagnięcia ssącego;
  - 3) jarki - co najmniej 1,5 m²;
  - 4) tryczka - co najmniej 2 m²;
  - 5) skopka - co najmniej 0,8 m².
3. Powierzchnia pomieszczenia dla owiec utrzymywanych grupowo, w przeliczeniu na jedną sztukę, powinna wynosić w przypadku utrzymywania:
- 1) tryków - co najmniej 2 m²;
  - 2) matek z jagniętami - co najmniej 1,5 m² i dodatkowo co najmniej 0,5 m² dla każdego jagnięcia ssącego;
  - 3) jarek - co najmniej 0,8 m²;
  - 4) tryczków - co najmniej 1,5 m²;
  - 5) skopków - co najmniej 0,6 m².

Rozdział 5

Minimalne warunki utrzymywania kóz

§ 18. 1. Kozy utrzymywane w systemie, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 1, utrzymuje się:

- 1) na stanowisku na uwięzi;
  - 2) w kojcu bez uwięzi:
    - a) pojedynczo, z wyjątkiem kozłat, lub
    - b) grupowo.
2. Na uwięzi utrzymuje się wyłącznie dorosłe samice, z wyjątkiem samic w okresie porodu i odchowu kozłat.
3. Kozom zapewnia się możliwość korzystania z wybiegów.

§ 19. 1. W przypadku utrzymywania kóz w systemie, o którym mowa w § 18 ust. 1 pkt 1, wymiary stanowiska powinny wynosić:

- 1) szerokość - co najmniej 0,75 m;
  - 2) długość - co najmniej 1,35 m.
2. Powierzchnia kojca, o którym mowa w § 18 ust. 1 pkt 2 lit. a, powinna wynosić, w przypadku utrzymywania:

- 1) kozy dorosłej - co najmniej 1,5 m² i dodatkowo co najmniej 0,3 m² dla koźlęcia ssącego;
  - 2) kozła - co najmniej 1,5 m²;
  - 3) kozła reproduktora - co najmniej 3 m².
3. Powierzchnia kojca, o którym mowa w § 18 ust. 1 pkt 2 lit. b, powinna wynosić, w przeliczeniu na jedną sztukę, w przypadku utrzymywania:
- 1) kóz dorosłych - co najmniej 1,5 m² i dodatkowo co najmniej 0,3 m² dla koźlęcia ssącego;
  - 2) kozłów - co najmniej 1,5 m²;
  - 3) kozłów reproduktorów - co najmniej 3 m²;
  - 4) kozłat - co najmniej 1 m².
4. Powierzchnia wybiegu, o którym mowa w § 18 ust. 3, w przeliczeniu na jedną kozę, powinna wynosić co najmniej 4 m², a w przypadku kozłów - co najmniej 6 m².

Rozdział 6

Minimalne warunki utrzymywania indyków, gęsi, kaczek, strusi, przepiórek i perlic

§ 20. 1. Indyki utrzymywane w systemie, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 1, utrzymuje się bez klatek.

2. Maksymalne zagęszczenie obsady na m² powierzchni pomieszczenia powinno wynosić w przypadku utrzymywania:

- 1) indyków – 40 kg;
- 2) indyków utrzymywanych z przeznaczeniem na produkcję mięsa - 57 kg.

§ 21. W celu przeciwdziałania wydziobywaniu piór i kanibalizmowi u indyków lekarz weterynarii, technik weterynarii lub pod ich nadzorem osoba obsługująca te indyki może przycinać im, przed ukończeniem 9. dnia życia, dzioby.

§ 22. 1. W przypadku utrzymywania gęsi i kaczek w systemie, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 1, maksymalne zagęszczenie obsady na m² powierzchni pomieszczenia powinno wynosić dla:

- 1) gęsi - 19 kg;
- 2) kaczek - 17 kg.

2. W przypadku utrzymywania gęsi i kaczek w systemie, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 2:

- 1) powierzchnię utrzymywania zabezpiecza się trwałym ogrodzeniem;
- 2) maksymalne zagęszczenie obsady na m² powierzchni powinno wynosić w przypadku utrzymywania:
  - a) gęsi - 6,5 kg,
  - b) kaczek - 10,5 kg.

§ 23. 1. Strusie utrzymuje się w systemie, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 1, z wybiegami:

- 1) na ściółce;
- 2) bez ściółki.

2. Pomieszczenie dla strusi:

- 1) ogrzewa się do ukończenia przez strusia 6. miesiąca życia;
- 2) dzieli się na sektory, w których utrzymuje się strusie w różnym wieku.

3. Z każdego sektora pomieszczenia zapewnia się strusiom wyjście na oddzielny wybieg.

4. W sektorach, o których mowa w ust. 2 pkt 2, powierzchnia, w przeliczeniu na jedną sztukę, powinna wynosić w przypadku:

- 1) strusi młodych co najmniej 0,3 m², przy czym powierzchnia całego pomieszczenia powinna wynosić co najmniej 5 m²;
- 2) strusi dorosłych co najmniej 3,5 m², przy czym powierzchnia całego pomieszczenia powinna wynosić co najmniej 15 m².

5. Wysokość pomieszczenia powinna wynosić w przypadku:

- 1) strusi młodych co najmniej 2,2 m;
- 2) strusi dorosłych co najmniej 3 m.

§ 24. 1. Wybieg dla strusi powinien:

- 1) przylegać bezpośrednio do pomieszczenia;
- 2) posiadać wydzielone miejsce wysypane piaskiem;
- 3) być zabezpieczony trwałym ogrodzeniem.

2. Strusiom na wybiegu zapewnia się możliwość ochrony przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi i zwierzętami drapieżnymi.

3. Powierzchnia wybiegu, w przeliczeniu na jedną sztukę, powinna wynosić w przypadku:

- 1) strusi młodych co najmniej 5 m², przy czym powierzchnia całego wybiegu powinna wynosić co najmniej 30 m²;

2) strusi dorosłych co najmniej 100 m², przy czym powierzchnia całego wybiegu powinna wynosić co najmniej 400 m².

§ 25. Przepiórki w systemie, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 1, utrzymuje się w klatkach jednopoziomowych lub wielopoziomowych:

- 1) pojedynczo;
- 2) grupowo.

§ 26. 1. W przypadku utrzymywania przepiórek w systemie, o którym mowa w § 25 pkt 1, wymiary klatki powinny wynosić:

- 1) długość - co najmniej 0,21 m;
- 2) szerokość - co najmniej 0,1 m;
- 3) wysokość - co najmniej 0,2 m.

2. W przypadku utrzymywania przepiórek w systemie, o którym mowa w § 25 pkt 2, powierzchnia podłogi w klatkach, w przeliczeniu na jedną sztukę, powinna wynosić dla:

- 1) przepiórek nieśnych - co najmniej 0,025 m², przy czym wysokość klatki powinna wynosić co najmniej 0,2 m;
- 2) przepiórek mięsnych - co najmniej 0,006 m², przy czym wysokość klatki powinna wynosić co najmniej 0,2 m.

§ 27. 1. W przypadku utrzymywania przepiórek w systemie, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 2, powierzchnia, w przeliczeniu na jedną sztukę, powinna wynosić co najmniej 0,04 m².

2. Powierzchnię, na której utrzymuje się przepiórki, trwale zabezpiecza się ogrodzeniem o wysokości co najmniej 2 m i przykrywa siatką.

§ 28. 1. Perlice utrzymuje się w systemie, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 1, z wybiegami.

2. Pomieszczenie dla perlic wyposaża się w:

- 1) grzędy noclegowe;
- 2) gniazda.

3. Wymiary gniazda dla perlic powinny wynosić co najmniej:

- 1) szerokość - 0,4 m;
- 2) długość - 0,4 m.

4. Maksymalna obsada na m² powierzchni pomieszczenia powinna wynosić 6 sztuk.

5. Powierzchnia wybiegu, o którym mowa w ust. 1, w przeliczeniu na jedną sztukę, powinna wynosić co najmniej 20 m².

§ 29. 1. W przypadku utrzymywania perlic w systemie, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 2, perlicom zapewnia się miejsce wyposażone w grędy noclegowe i gniazda. Przepisy § 28 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

2. W systemie utrzymywania, o którym mowa w ust. 1, maksymalna obsada na m² powierzchni powinna wynosić 15 sztuk.

Rozdział 7

Minimalne warunki utrzymywania zwierząt futerkowych

§ 30. 1. Lisy polarne, lisy pospolite, jenoty, norki i tchórze utrzymuje się na wolnym powietrzu, w zadaszonych klatkach, pojedynczo lub grupowo.

2. Zwierzęta futerkowe stada podstawowego gatunków, o których mowa w ust. 1, utrzymuje się pojedynczo.

3. Wymiary klatki powinny wynosić w przypadku:

1) lisów i jenotów utrzymywanych pojedynczo:

a) wysokość - co najmniej 0,5 m,

b) powierzchnia podłogi - co najmniej 0,6 m², przy czym jej szerokość powinna wynosić co najmniej 0,6 m, a długość co najmniej 0,9 m;

2) samic lisów i jenotów z młodymi:

a) wysokość - co najmniej 0,5 m,

b) powierzchnia podłogi - co najmniej 1,2 m², przy czym jej szerokość powinna wynosić co najmniej 0,75 m, a długość co najmniej 0,8 m;

3) norek i tchórzy utrzymywanych pojedynczo oraz samic z młodymi:

a) wysokość - co najmniej 0,35 m,

b) powierzchnia podłogi - co najmniej 0,18 m², przy czym jej szerokość powinna wynosić co najmniej 0,3 m, a długość co najmniej 0,6 m;

4) lisów i jenotów utrzymywanych grupowo, przy utrzymywaniu 2 sztuk w klatce:

a) wysokość - co najmniej 0,5 m,

b) powierzchnia podłogi - co najmniej 1 m², przy czym jej szerokość powinna wynosić co najmniej 0,8 m, a długość co najmniej 0,9 m;

- 5) norek i tchórze utrzymywanych grupowo, przy utrzymywaniu 2 sztuk w klatce:
  - a) wysokość - co najmniej 0,35 m,
  - b) powierzchnia podłogi klatki - co najmniej 0,18 m², przy czym jej szerokość powinna wynosić co najmniej 0,3 m, a długość co najmniej 0,6 m;
- 6) lisów i jenotów utrzymywanych grupowo, przy utrzymywaniu więcej niż 2 sztuk w klatce:
  - a) wysokość - co najmniej 0,5 m,
  - b) powierzchnię podłogi klatki, o której mowa w pkt 4 lit. b, powiększa się o co najmniej 0,4 m² na każdego dodatkowego lisa lub jenota, przy czym jej szerokość powinna wynosić - co najmniej 0,8 m, a długość - co najmniej 0,9 m;
- 7) norek i tchórze utrzymywanych grupowo, przy utrzymywaniu więcej niż 2 sztuk w klatce:
  - a) wysokość - co najmniej 0,35 m,
  - b) powierzchnię podłogi klatki, o której mowa w pkt 5 lit. b, powiększa się o co najmniej 0,065 m² na każdą dodatkową norkę lub tchórza, przy czym jej szerokość powinna wynosić - co najmniej 0,3 m, a długość - co najmniej 0,6 m.

4. Klatki dla kotnych i odchowujących młode samic lisów i jenotów wyposaża się w domek wykotowy.

§ 31. 1. Króliki utrzymuje się na wolnym powietrzu pod zadaszeniem lub w systemie, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 1, w:

- 1) klatkach;
  - 2) kojcach.
2. Króliki utrzymuje się pojedynczo lub grupowo, przy czym króliki stada podstawowego utrzymuje się pojedynczo.
3. Samce i samice królików po osiągnięciu dojrzałości płciowej utrzymuje się oddzielnie.
4. Wymiary klatki dla królików utrzymywanych pojedynczo oraz samic z młodymi powinny wynosić w przypadku utrzymywania:
- 1) królików o masie ciała do 2,5 kg:
    - a) wysokość - co najmniej 0,28 m,
    - b) powierzchnia podłogi - co najmniej 0,18 m², przy czym jej szerokość - co najmniej 0,38 m, a długość - co najmniej 0,45 m;
  - 2) królików o masie ciała powyżej 2,5 do 6 kg:
    - a) wysokość - co najmniej 0,32 m,

- b) powierzchnia podłogi - co najmniej $0,24 \text{ m}^2$, przy czym jej szerokość - co najmniej $0,38 \text{ m}$, a długość - co najmniej $0,6 \text{ m}$;
- 3) królików o masie ciała powyżej 6 kg :
- a) wysokość - co najmniej $0,43 \text{ m}$,
- b) powierzchnia podłogi - co najmniej $0,315 \text{ m}^2$, przy czym jej szerokość - co najmniej $0,45 \text{ m}$, a długość - co najmniej $0,7 \text{ m}$.
5. Powierzchnia podłogi w klatce dla królików utrzymywanych grupowo, w przeliczeniu na jedną sztukę, powinna wynosić w przypadku utrzymywania:
- 1) królików o masie ciała do $2,5 \text{ kg}$ - co najmniej $0,06 \text{ m}^2$;
  - 2) królików o masie ciała powyżej $2,5$ do 6 kg - co najmniej $0,08 \text{ m}^2$;
  - 3) królików o masie ciała powyżej 6 kg - co najmniej $0,1 \text{ m}^2$.
6. Powierzchnia podłogi w kojcu dla królików utrzymywanych pojedynczo oraz samic z młodymi powinna wynosić w przypadku utrzymywania:
- 1) królików o masie ciała do $2,5 \text{ kg}$ - co najmniej $0,18 \text{ m}^2$, przy czym jej szerokość - co najmniej $0,4 \text{ m}$, a długość - co najmniej $0,45 \text{ m}$;
  - 2) królików o masie ciała powyżej $2,5$ do 6 kg - co najmniej $0,24 \text{ m}^2$, przy czym jej szerokość - co najmniej $0,4 \text{ m}$, a długość - co najmniej $0,6 \text{ m}$;
  - 3) królików o masie ciała powyżej 6 kg - co najmniej $0,315 \text{ m}^2$, przy czym jej szerokość - co najmniej $0,45 \text{ m}$, a długość - co najmniej $0,7 \text{ m}$.
7. Powierzchnia podłogi w kojcu dla królików utrzymywanych grupowo, w przeliczeniu na jedną sztukę, powinna wynosić w przypadku utrzymywania:
- 1) królików o masie ciała do $2,5 \text{ kg}$ - co najmniej $0,06 \text{ m}^2$;
  - 2) królików o masie ciała powyżej $2,5$ do 6 kg - co najmniej $0,08 \text{ m}^2$;
  - 3) królików o masie ciała powyżej 6 kg - co najmniej $0,1 \text{ m}^2$.
8. Klatkę i kojec dla samic królików, z wyjątkiem samic utrzymywanych na ściółce, wyposaża się w domek wykotowy.

§ 32. 1. Szynszyle utrzymuje się w systemie, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 1, pojedynczo w klatkach.

2. Dopuszcza się utrzymywanie w tej samej klatce samca i samicy, z wyjątkiem okresu odchowu młodych przez samicę.

3. Wymiary klatki, o której mowa w ust. 1, powinny wynosić:

- 1) długość - co najmniej $0,4 \text{ m}$;

- 2) szerokość - co najmniej 0,45 m, a w przypadku utrzymywania samca i samicy w jednej klatce - co najmniej 0,6 m;
- 3) wysokość - co najmniej 0,34 m.

§ 33. 1. Nutrie utrzymuje się na wolnym powietrzu lub w systemie, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 1, w:

- 1) klatkach;
- 2) kojcach.

2. Powierzchnia klatki lub kojca, o których mowa w ust. 1, w przeliczeniu na jedną sztukę, powinna wynosić co najmniej 0,4 m², a dla samicy z młodymi - co najmniej 1,5 m².

3. Klatkę lub kojec dla nutrii wyposaża się w domek wykotowy.

Rozdział 8

Minimalne warunki utrzymywania jeleni i danieli

§ 34. 1. W przypadku utrzymywania jeleni i danieli w systemie, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 2:

- 1) jeleniom i danielom zapewnia się, w okresie pastwiskowym, stały dostęp do pastwiska;
- 2) obsada na ha powierzchni powinna wynosić w przypadku utrzymywania:
  - a) jeleni - nie więcej niż 7 sztuk,
  - b) danieli - nie więcej niż 15 sztuk.

2. Powierzchnia, o której mowa w ust. 1 pkt 2, powinna wynosić co najmniej 1 ha.

3. Powierzchnię zabezpiecza się trwałym i wytrzymałym ogrodzeniem, wykonanym z siatki, uniemożliwiającym wydostawanie się jeleni i danieli na zewnątrz.

4. Wysokość ogrodzenia powinna wynosić co najmniej 2 m.

5. Gospodarstwo, w którym są utrzymywane jelenie lub daniiele, wyposaża się w zagrodę, umożliwiającą wykonywanie zabiegów weterynaryjnych lub zootechnicznych.

6. Jeleniom lub danielom utrzymywanym w systemie, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 2, zapewnia się możliwość korzystania z zacienionych miejsc.

§ 35. 1. Dopuszcza się czasowe utrzymywanie jeleni lub danieli w systemie, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 1, w boksach:

- 1) pojedynczo;

2) grupowo.

2. W pomieszczeniu jelenie lub daniele utrzymuje się:

- 1) poza okresem pastwiskowym lub
- 2) w przypadku choroby, lub
- 3) w przypadku kwarantanny jelenia lub daniela.

3. Powierzchnia boksu, o którym mowa w ust. 1, w przeliczeniu na jedną sztukę, powinna wynosić w przypadku utrzymywania:

- 1) jeleni do 12. miesiąca życia - co najmniej 2 m²;
- 2) jeleni powyżej 12. miesiąca życia - co najmniej 3 m²;
- 3) danieli do 12. miesiąca życia - co najmniej 1 m²;
- 4) danieli powyżej 12. miesiąca życia - co najmniej 1,5 m².

§ 36. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 30 czerwca 2010 r.

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 216, poz. 1599).

²⁾ Przepisy niniejszego rozporządzenia wdrażają częściowo postanowienia dyrektywy Rady 98/58/WE z dnia 20 lipca 1998 r. dotyczącej ochrony zwierząt hodowlanych (Dz. Urz. WE L 221 z 08.08.1998, str. 23; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 23, str. 316).

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 69, poz. 625, Nr 92, poz. 880 i Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 33 poz. 289 i Nr 175, poz. 1462, z 2006 r. Nr 249, poz. 1830, z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 79, poz. 668 i Nr 92, poz. 753.

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie minimalnych warunków utrzymywania zwierząt gospodarskich gatunków innych niż te, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 12 ust. 8 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2003 r. Nr 106, poz. 1002, z późn. zm.). Regulacje prawne dotyczące warunków utrzymywania zwierząt gospodarskich obecnie są zawarte w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 września 2003 r. w sprawie minimalnych warunków utrzymywania poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich (Dz. U. Nr 167, poz. 1629, z późn. zm.) wydanym na podstawie art. 12 ust. 7 ustawy o ochronie zwierząt.

Zmiana, wprowadzona ustawą z dnia 24 kwietnia 2009 r. o zmianie ustawy o ochronie zwierząt (Dz. U. Nr 79, poz. 668), treści upoważnienia ustawowego zawartego art. 12 ust. 7 ustawy o ochronie zwierząt zobowiązującego ministra właściwego do spraw rolnictwa do wydania rozporządzenia określającego minimalne warunki utrzymywania poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich rozdziela to upoważnienie na:

- 1) obligatoryjne, zobowiązujące ministra właściwego do spraw rolnictwa do określenia wymagań i sposobu postępowania przy utrzymywaniu gatunków zwierząt gospodarskich, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej obowiązujących w tym zakresie;
- 2) fakultatywne, umożliwiające wydanie ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa rozporządzenia określającego minimalne warunki pozostałych gatunków zwierząt gospodarskich, jeżeli uzna to za konieczne.

W związku ze zmianą upoważnienia ustawowego konieczne jest zastąpienie dotychczas obowiązujących przepisów nowym aktem wykonawczym.

Projektowane rozporządzenie określa minimalne warunki utrzymywania zwierząt gospodarskich gatunków innych niż te, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej, tj. bydła, z wyjątkiem cieląt, koni, owiec, kóz, indyków, gęsi, kaczek, strusi, przepiórek, perlic, zwierząt futerkowych, jeleni i danieli. Ponadto, w projektowanym rozporządzeniu określa się warunki utrzymania zwierząt, w tym parametry stanowisk, obsadę zwierząt w zależności od systemów utrzymywania, które zapewniają utrzymywanie zwierząt w warunkach niepowodujących urazów i uszkodzeń ciała oraz innych cierpień.

W projekcie rozporządzenia w stosunku do dotychczas obowiązującego rozporządzenia wprowadzono szereg zmian, m.in. w § 1 uszczegółowiono, że przepisy rozporządzenia w zakresie utrzymywania indyków, gęsi i kaczek dotyczą gospodarstw utrzymujących co najmniej 100 sztuk tych ptaków. Ponadto z uwagi na przepis zawarty w § 7 ust. 1 określający, że temperatura, względna wilgotność powietrza i stężenie gazów powinny być utrzymane na poziomie nieszkodliwym dla zwierząt zrezygnowano z określenia maksymalnego stężenia dwutlenku węgla, siarkowodoru i koncentracji amoniaku oraz dopuszczalnego poziomu wilgotności względnej i temperatury. W § 20 ust. 2 podano ponadto maksymalne zagęszczenie obsady indyków nie w sztukach, ale w kg na m², tak jak ma to miejsce w przypadku kurcząt brojlerów dla których maksymalne zagęszczenie obsady określono w projekcie rozporządzenia w sprawie wymagań i sposobu postępowania przy utrzymywaniu gatunków zwierząt gospodarskich, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej. Również w § 22 w przypadku gęsi i kaczek maksymalne zagęszczenie obsady podano nie w sztukach, ale w kg na m².

Projekt rozporządzenia częściowo wdraża postanowienia dyrektywy Rady 98/58/WE z dnia 20 lipca 1998 r. dotyczącej ochrony zwierząt hodowlanych (Dz. Urz. WE L 221 z 08.08.1998, str. 23; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 23, str. 316).

W związku z tym, że projekt rozporządzenia w sprawie wymagań i sposobu postępowania przy utrzymywaniu gatunków zwierząt gospodarskich, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej wdraża dyrektywę Rady 2007/43/WE z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie ustanowienia minimalnych zasad dotyczących ochrony kurcząt utrzymywanych z przeznaczeniem na produkcję mięsa (Dz. Urz. UE L182 z 12.07.2007, str. 19), a przepisy ustawy o ochronie zwierząt w tym zakresie wchodzi w życie z dniem 30 czerwca 2010 r., przepisy przedmiotowego rozporządzenia również powinny wejść w życie z dniem 30 czerwca 2010 r. Jednocześnie powinno zostać uchylone obecnie obowiązujące rozporządzenie w sprawie minimalnych warunków utrzymywania poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich, które przepisy regulują wymagania dotyczące warunków utrzymywania zwierząt gospodarskich gatunków, dla których minimalne warunki utrzymywania określa projektowane rozporządzenie. Przepis uchylający ww. rozporządzenie jest zawarty w projekcie rozporządzenia w sprawie wymagań i sposobu postępowania przy utrzymywaniu gatunków zwierząt gospodarskich, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej, które wejdzie w życie w tym samym czasie.

W związku z tym niezbędne jest aby rozporządzenie w sprawie wymagań i sposobu postępowania przy utrzymywaniu gatunków zwierząt gospodarskich, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej oraz rozporządzenie w sprawie minimalnych warunków utrzymywania zwierząt gospodarskich gatunków innych niż te, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej weszły w życie w tym samym czasie, tj. z dniem 30 czerwca 2010 r.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie zawiera przepisy techniczne, w związku z tym podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 337) projekt rozporządzenia został zamieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Projekt rozporządzenia znajduje się w Programie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na okres styczeń – czerwiec 2010 r.

Ocena skutków regulacji

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowane rozporządzenie

Projekt rozporządzenia będzie miał wpływ na działalność wszystkich podmiotów oraz gospodarstw utrzymujących te gatunki zwierząt gospodarskich, których dotyczy niniejszy projekt rozporządzenia, tj. bydło, konie, owce, kozy, indyki, gęsi, kaczki, strusie, przepiórki, perlice, zwierzęta futerkowe oraz jelenie i daniele.

2. Konsultacje społeczne

W ramach konsultacji społecznych projekt rozporządzenia został przesłany Krajowej Radzie Izb Rolniczych, Krajowemu Związkowi Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych, Sekretariatowi Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, Związkowi Zawodowemu Rolników „Ojczyzna”, Radzie Gospodarki Żywnościowej, Federacji Branżowych Związków Producentów Rolnych, NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność”, Związkowi Zawodowemu Rolnictwa „Samoobrona”, Związkowi

Zawodowemu Rolników Rzeczypospolitej „Solidarni”, Zarządowi Głównemu Związku Zawodowego Pracowników Rolnictwa RP, Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych LEWIATAN, Konfederacji Pracodawców Polskich, Federacji Związków Pracodawców-Dzierżawców i Właściciele Rolnych, Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych, Związkowi Zawodowemu Centrum Narodowe Młodych Rolników, Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych, Krajowej Radzie Spółdzielczej, Głównemu Inspektoratowi Weterynarii, Państwowemu Instytutowi Weterynaryjnemu - PIB w Puławach, Instytutowi Zootechniki - PIB w Krakowie, Instytutowi Genetyki i Hodowli Zwierząt PAN w Jastrzębcu, Krajowemu Centrum Hodowli Zwierząt, Krajowej Izbie Lekarsko – Weterynaryjnej, Ogólnopolskiemu Związkowi Zawodowemu Lekarzy Weterynarii Inspekcji Weterynaryjnej, Ogólnopolskiemu Stowarzyszeniu Lekarzy Weterynarii Wolnej Praktyki „*Medicus Veterinarius*”, Ogólnopolskiemu Stowarzyszeniu Techników Weterynarii „ESKULAP”, Krajowej Izbie Producentów Drobiu i Pasz, Polskiemu Związkowi Zrzeszeń Hodowców i Producentów Drobiu, Krajowej Radzie Drobiarstwa-Izba Gospodarcza w Warszawie, Krajowemu Związkowi Hodowców Królików, Polskiej Federacji Związków Hodowców Szynszyli, Polskiemu Związkowi Hodowców Królików, Ogólnopolskiemu Związkowi Zrzeszeń Hodowców i Producentów Przepiórek, Polskiemu Związkowi Hodowców Strusi, Polskiemu Związkowi Branżowemu Hodowców Jeleniowatych, Polskiemu Związkowi Hodowców i Producentów Gęsi, Polskiemu Związkowi Hodowców i Producentów Zwierząt Futerkowych, Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka, Polskiemu Związkowi Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego, Polskiemu Zrzeszeniu Producentów Bydła Mięsnego, Polskiemu Związkowi Owczarskiemu, Polskiemu Związkowi Hodowców Koni, Business Centre Club, Towarzystwu Opieki nad Zwierzętami, Ogólnopolskiemu Towarzystwu Ochrony Zwierząt OTOZ - „Animals”, Fundacji „Zwierzęta i My”, Fundacji Międzynarodowy Ruch na Rzecz Zwierząt VIVA!, Klubowi „Gaja” Stowarzyszeniu Ekologiczno - Kulturalnemu, Stowarzyszeniu Przyjaciół Zwierząt „AMICUS” oraz Polskiej Lidze Ochrony Zwierząt.

Uwagi do projektu zgłosiła Federacja Branżowych Związków Producentów Rolnych, Krajowa Izba Producentów Drobiu i Pasz, Polski Związek Hodowców i Producentów Gęsi, Towarzystwu Opieki nad Zwierzętami, Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Zwierząt „Animals”, Fundacja Międzynarodowy Ruch na Rzecz Zwierząt VIVA! oraz Fundacji „Zwierzęta i My.

Uwaga Krajowej Izby Producentów Drobiu i Pasz dotycząca dostosowania przepisów do stosowanych systemów utrzymywania indyków została uwzględniona.

Uwaga Polskiego Związku Hodowców i Producentów Gęsi dotycząca umożliwienia

utrzymywania w systemie otwartym gęsi młodszych niż określał to projekt rozporządzenia została uwzględniona.

Polski Związek Hodowców i Producentów Gęsi zgłosił również uwagi dotyczące:

- 1) wykreślenia z § 2 ust. 2 określenia „zwierzętami drapieżnymi”, która nie została uwzględniona, gdyż byłoby to sprzeczne z wymaganiami określonymi w dyrektywie Rady 98/58/WE dotyczącej ochrony zwierząt hodowlanych,
- 2) wykreślenia z § 7 ust. 2 punktów 1 i 2 dotyczących wyposażenia pomieszczeń inwentarskich w system alarmowy sygnalizujący awarię systemu wentylacyjnego oraz w system wentylacji awaryjnej, która nie została uwzględniona, gdyż systemy te są niezbędne tylko w sytuacji, gdy pomieszczenie inwentarskie jest wyposażone w mechaniczny lub automatyczny system wentylacji,
- 3) zmiany maksymalnej obsady gęsi i kaczek utrzymywanych w pomieszczeniu inwentarskim lub w systemie otwartym, która nie została uwzględniona, gdyż proponowana obsada spowodowałaby znaczące pogorszenie dobrostanu tych ptaków,
- 4) wykreślenia z § 22 ust. 2 punktu 1 nakazującego, w przypadku utrzymywania gęsi i kaczek w systemie otwartym, zabezpieczenie powierzchni utrzymywania trwałym ogrodzeniem, która nie została uwzględniona, gdyż oznaczałoby to brak kontroli nad przemieszczaniem się gęsi i kaczek, a więc zarówno ograniczenie nad nimi opieki, jak i brak ochrony przed zwierzętami drapieżnymi, a tym samym mogłoby spowodować zagrożenia dla ich zdrowia.

Uwagi Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Zwierząt „Animals” były identyczne z uwagami Fundacji Międzynarodowy Ruch na Rzecz Zwierząt VIVA!. Uwaga dotycząca pominięcia wymagań dotyczących temperatury, wilgotności i stężenia gazów (dwutlenku węgla, siarkowodoru, amoniaku) w pomieszczeniach inwentarskich nie została uwzględniona, gdyż projekt rozporządzenia w § 7 ust. 1 określa, że w pomieszczeniach inwentarskich obieg powietrza, stopień zapylenia, temperatura, względna wilgotność powietrza i stężenie gazów powinny być utrzymane na poziomie nieszkodliwym dla zwierząt.

Uwaga dotycząca maksymalnej obsady indyków rzeźnych została uwzględniona.

Fundacja „Zwierzęta i My” wyraziła poparcie dla opinii Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Zwierząt „Animals” dotyczącej projektu rozporządzenia oraz zakwestionowała przepisy dotyczące obsady ptaków, co zostało uwzględnione. Ponadto zasugerowała wprowadzenie zakazu hodowli w Polsce zwierząt futerkowych, jeleni i danieli, co wykracza poza zakres rozporządzenia.

Federacja Branżowych Związków Producentów Rolnych wniosła o uwzględnienie propozycji Polskiego Związku Hodowców i Producentów Gęsi.

Projekt rozporządzenia ze zmianami wynikającymi z przeprowadzonych konsultacji społecznych został skierowany do ponownych konsultacji społecznych z wszystkimi ww. podmiotami.

W ponownych konsultacjach uwagi do projektu zgłosił Polski Związek Branżowy Hodowców Jeleniowatych, Krajowa Izba Producentów Drobiu i Pasz oraz Polski Związek Hodowców i Producentów Gęsi.

Uwaga Polskiego Związku Branżowego Hodowców Jeleniowatych dotycząca wykreślenia wymogu zabezpieczenia ogrodzenia pastwiska od góry rurami lub drewnianymi żerdziami została uwzględniona.

Uwaga Krajowej Izby Producentów Drobiu i Pasz dotycząca błędnego stwierdzenia zawartego w uzasadnieniu odnoszącego się do wniosków Krajowej Izby zgłoszonych w trakcie pierwszych konsultacji społecznych została uwzględniona. Uwaga dotycząca wykreślenia norm obsady drobiu nie została uwzględniona, gdyż byłoby to sprzeczne z delegacją dla ministra właściwego do spraw rolnictwa określoną w art. 12 ust. 8 ustawy o ochronie zwierząt.

Polski Związek Hodowców i Producentów Gęsi zgłosił uwagi dotyczące:

- 1) wykreślenia z § 2 ust. 2 określenia „zwierzętami drapieżnymi”, która nie została uwzględniona, gdyż byłoby to sprzeczne z wymaganiami określonymi w dyrektywie Rady 98/58/WE dotyczącej ochrony zwierząt hodowlanych,
- 2) wykreślenia z § 7 ust. 2 pkt 1 i 2 dotyczących wyposażenia pomieszczeń inwentarskich w system alarmowy sygnalizujący awarię systemu wentylacyjnego oraz w system wentylacji awaryjnej, która nie została uwzględniona, gdyż systemy te są niezbędne tylko w sytuacji, gdy pomieszczenie inwentarskie jest wyposażone w mechaniczny lub automatyczny system wentylacji,
- 3) wykreślenia z § 22 ust. 2 pkt 1 nakazującego, w przypadku utrzymywania gęsi i kaczek w systemie otwartym, zabezpieczenie powierzchni utrzymywania trwałym ogrodzeniem, która nie została uwzględniona, gdyż oznaczałoby to brak kontroli nad przemieszczaniem się gęsi i kaczek, a więc zarówno ograniczenie nad nimi opieki, jak i brak ochrony przed zwierzętami drapieżnymi, a tym samym mogłoby spowodować zagrożenia dla ich zdrowia,
- 4) dokonania zmiany podanej liczebności gęsi w gospodarstwach, od której zależne jest stosowanie przepisów rozporządzenia ze 100 sztuk na co najmniej 1000 sztuk, która nie została uwzględniona, gdyż oznaczałoby to brak wymagań dotyczących warunków utrzymywania gęsi w większości stad hodowlanych oraz w wielu stadach towarowych.

3. Wpływ rozporządzenia na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na dochody i wydatki budżetu państwa i na budżety jednostek samorządu terytorialnego.

4. Wpływ rozporządzenia na rynek pracy

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ rozporządzenia na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ rozporządzenia na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

Opracowano w Departamencie
Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii:

Akceptował:

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym: